

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ**

**ЦК ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

06.05.2021 №1/9-236

06.05.2021 №02-5/344

Головам обласних рад,
головам міських, селищних,
сільських рад територіальних громад

Міністерство освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України звертаються до Вас з приводу необхідності вирішення проблем, що виникають у територіальних громадах областей у зв'язку із зменшенням розміру надбавки за престижність праці для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Про це, зокрема, йдеться у зверненнях колективів вчителів закладів загальної середньої освіти, в яких повідомляється, що на сесіях місцевих рад приймаються рішення про зменшення відсотка надбавки за престижність праці для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з 30% - 20% до 5% від ставки заробітної плати (посадового окладу).

Варто зазначити, що для обчислення освітньої субвенції у 2021 році застосовано показник середнього (розрахункового) розміру надбавки за престижність педагогічної праці у розмірі 25% від ставки заробітної плати вчителя вищої категорії, що в цілому має забезпечити 30% надбавки вчителям усіх кваліфікаційних рівнів – від спеціаліста, спеціаліста другої та першої кваліфікаційних категорій – до спеціаліста вищої категорії, за умови раціональної організації шкільної мережі.

Крім того, обсяг залишків коштів за освітньою субвенцією станом на 1 січня 2021 року складав 5,3 млрд грн, на 1 лютого – 7,0 млрд грн, на 1 березня – 6,2 млрд грн, з них 1,6 млрд грн на рахунках обласних бюджетів, 4,6 млрд грн – на рахунках бюджетів територіальних громад та міста Києва.

Відповідно до статті 103² Бюджетного кодексу України освітня субвенція надається з державного бюджету місцевим бюджетам та спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти та інших закладів, які забезпечують її здобуття.

Пунктом 3 Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6 (зі змінами), залишки коштів за освітньою субвенцією на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді насамперед з урахуванням цільового призначення субвенції – на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників.

Наголошуємо, що відповідно до статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту» зобов'язання забезпечити утримання та розвиток заснованого закладу освіти, його матеріально-технічної бази на рівні, достатньому для виконання вимог державних стандартів, трудового

законодавства, оплати праці педагогічних та інших працівників, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки тощо, покладено на засновника закладу (обласну, міську, селищну, сільську раду).

Згідно зі статтею 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України. Зазначеним Законом органи місцевого самоврядування не наділено повноваженнями щодо врегулювання питань у сфері оплати праці. Відповідно до статті 8 Закону України «Про оплату праці» умови розміру оплати праці працівників установ та організацій, що фінансуються з державного бюджету, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2011 № 373 «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної(професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування» надбавка встановлюється керівником закладу в граничному розмірі 30% посадового окладу (ставки заробітної плати), але не менше 5% у межах фонду оплати праці.

Пунктом 3.4.6 Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2016-2020 роки, що зареєстрована Міністерством соціальної політики України 01.06.2018 за № 16 (зі змінами у редакції від 19.04.2018, зареєстрованими Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 29.01.2021 за № 2), сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою, закладів та установ освіти і науки, відповідним профспілковим органам вживати заходів для недопущення утворення залишків субвенції, їх використання за цільовим призначенням для виплати надбавок «за престижність педагогічної праці» в максимальних розмірах, встановлення надбавок за складність, напруженість, за високі досягнення у праці, за виконання особливо важливої роботи, преміювання, надання допомоги для вирішення соціально-побутових проблем педагогічним працівникам закладів освіти в повному обсязі з використанням граничних норм нормативно-правових актів з питань оплати праці.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про колективні договори і угоди» від 01.07.1993 року № 3356-ХІІ положення галузевої угоди діють безпосередньо і є обов'язковими для всіх суб'єктів, що перебувають у сфері дії сторін, які підписали угоду.

Відповідно до пункту 1.4 Галузевої угоди положення Угоди діють безпосередньо та поширюються на працівників закладів освіти, які перебувають у сфері дії сторін Угоди, і є обов'язковими для включення до колективних договорів, угод нижчого рівня.

При забезпеченні оплати праці педагогічних працівників у повному розмірі у зв'язку з нерівномірністю помісячного розподілу обсягів освітньої субвенції та його недостатністю на певні місяці бюджетного року, особливо на січень-квітень 2021 року, варто використовувати норми статті 115 Кодексу законів про працю України. Згідно з частиною першою цієї статті заробітна плата виплачується працівникам регулярно в робочі дні у строки,

встановлені колективним договором, але не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує 16 календарних днів, та не пізніше 7 днів після закінчення періоду, за який здійснюється виплата. Зазначена норма дозволяє виплачувати заробітну плату за другу половину поточного місяця до 8 числа наступного місяця, використовуючи частину його помісячних призначень.

Згідно з пунктом 63 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102, погодженим з Міністерством фінансів України, Міністерством праці України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України та зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27.05.1993 за № 56, оплата праці педагогічних працівників установ і закладів освіти провадиться виходячи із встановлених ставок заробітної плати (посадових окладів) з врахуванням підвищень, фактичного обсягу педагогічної роботи, доплат та надбавок.

Відповідно до пункту 68 цієї Інструкції місячна заробітна плата педагогічних працівників установ освіти визначається шляхом множення ставки заробітної плати на їх фактичне навантаження на тиждень і ділення цього добутку на встановлену норму годин на тиждень. Встановлена при тарифікації заробітна плата виплачується щомісячно незалежно від кількості тижнів і робочих днів у різні місяці року.

У зв'язку з викладеним, розраховуємо на Ваше сприяння у забезпеченні трудових прав педагогічних працівників з метою збереження для них надбавки за престижність праці в повному обсязі та недопущення порушень норм законодавства про встановлення розміру такої надбавки керівником закладу загальної середньої освіти за погодженням з виборним профспілковим органом, що, зокрема, передбачено також Законом України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та статтею 247 Кодексу законів про працю України.

Заступник Міністра освіти і науки
України

С.В. Даниленко

Голова Профспілки працівників
освіти і науки України

Г.Ф. Труханов